

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiskuje.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

O novem davku na žganje.

I.

—j—. Državni zbor razpravlja sedaj preimenovalno finančno in politično vprašanje novega špiritnega davka, vprašanje, katero je več razburjenosti prouzročilo v parlamentarnih krogih in izvan parlamenta, nego katero si bodi drugo pitanje tekom zadnjih let. Predmet pa, zanimiv sam na sebi in težaven zlasti vsled zamotanih državnopravnih in gospodarstvenih razmer avstrijsko-ogerske države, skoro nepoznan je in nerazumljiv slovenskemu občinstvu. Namenili smo se torej, v tem članku in njegovih naslednjih novi zakon o špiritnem davku, ter posledice njegove prilično jednako razkladati in razlagati, kakor smo to o svojem času bili storili pri sladornem davku.

Kdor se je količkaj bavil z davkoslovjem (Steuerlehre), pritrdil mi bode, da je mej vsemi indirektnimi davki, morda celo mej vsemi davki

sploh obdačenje žganjevin najtežavnejši davčni problem. Nikjer drugod ne najdete toliko nasprotij, nikjer drugod ne treba združevati toliko nasprotujočih si interesov! v trenutji, ko ga je ustvaril zakonodavec, kaže se Vam pri špiritnem davku to immanentno protislovje. Finančne blagajnice zastopnik mora želeli, da se novi davčni objekt izdeluje in porablja v vedno rastočih količinah, dočim se bode državnik ozirajoč se na prospeh narodnega gospodarstva ter na ohranitev narodne čilavosti baš nasprotno z vso odločnostjo potezal za zmanjšanje tega konsuma. A žganje napravljajo v raznih bistveno različnih žganjarnah, in sicer iz jako mnogovrstnih surovin. Tu imamo one poljedelske žganjarne, kjer so žgane tekočine narejajo iz domačega krompirja, turšice in ječmena, iz poljskih pridelkov, katerih sicer ne bi bilo moči stržiti vsaj ne za primerno ceno; izdelovanje alkohola je tu stranska obrt poljedelstva, važna, da celo neobhodno potrebna radi tega, kjer se z njenimi odpadki krmi živina ter na ta način tudi potrebni gnoj pridobi za kmetovanje. So pa tudi velikanske tovarne, lastnina posameznih spekulativnih podjetnikov, kateri špirit žgó v kolosalnih množinah, narejajoč ga iz turšice, deloma uvažane iz inozemstva, iz „melase“, to je iz zastankov sladorne obrtnije, ne popolnem prostih sladorne vsebine, iz sladorne pese, žita itd. Tu ne nahajamo one tesne zveze s poljedelstvom kakor pri takozvanih „poljedelskih“ žganjarnah. In vzemimo, da poleg teh tovarnarskih velikanov obstoji še lani pritlikavec mej producenti, kateri iz vina, vinskih drožij sliv in drugega sadja, iz raznih jagod, iz korenin itd. izdeluje žganjevinu v razmerno minimalnih količinah — in takoj nam bode jasno, da za razne kategorije žganjarn ter z ozirom na razne surovine in njih „rendement“, (to je odstotek pridobljenega alkoholovega izdelka) treba za vsem različnega merila, določenega po davčnem zakonu in njegovih nastavkih.

Glede sedanje produkcije merodajna sta bila zakona z 27. jan. 1878 in 19. maja 1884. Davčna mera bila je nominelno 11 gld. od hektolitra absolutnega alkohola, dejansko pa mnogo manj. Kajti davčna oblika je trojna. V največjih poljedelskih žganjarnah t. j. v onih, koje imajo nad 50 hl zdrogalničnega prostora ter v obrtnih žganjarnih z

zdrozgaličnim prostorom nad 35 hl pobira se produkti davek, toda podstava je, da se izdeluje 75% spirit, dočim se dejansko prideluje spirit z 92% alkoholovine. Mesto 11 gld. plačujejo tedaj take žganjarne dejansko od hektolitra le okoli 8 gl. 70 kr. državnega davka. Še bolje godilo se je dosihmal onim žganjarnam, pri katerih se pobira pavšalovani davek z ozirom na njih zdrozgalične prostore ter na dotične surovine, uporabljene pri izdelovanju alkohola. Tu so se takoj pokazale vse neugodne posledice pavšalne sisteme, ker se je namreč davek odmerjal po velikosti zdrozgaličnega prostora (Maischraum), vrgla se je žanjarska obrt zlasti v Galiciji in Bukovini takoj na tako zvani „hitri vrzež“ (Schnellgährung) ter je skušala, kolikor moč veliko surovine tekom 24 ur odpraviti v isti posodi. Pač se surovina ni dovelj izkoristila pri takem naglem vrenji, toda v vzhodnih kronovinah ta izguba ni prišla v poštev v očigled velikemu prihranku na davku, ker so surovinske cene zlasti pri krompirju v teh deželah neprimerno nizke. Posrečilo se je dalje žganjarski obrtniji, posebno gališki, da so mnogo več alkoholove vsebine dobili iz metrične jednote krompirja, nego se je sodilo pri sestavi pavšalnih meril. Vse to je tako silno uplivalo na dejanski iznos špiritnega davka, da se je v istini od pavšalovanih žganjaren mesto 11 gld. plačalo le 4 do 5 gld. od hektolitra. Tretja davčna oblika, od kup davščine uporabljala se je le pri najnižje vrste žganjarjih, katere glede denarnega uspeha pri dosedanem davku pač niso mnogo prišle v poštev, kajti ves dotični davčni znesek ni znašal v obratnem letu 1885/6 več nego 54 943 gld. Tudi tam, kjer se je pavšalovalo po metričnem obsegu žganjarskega kotla, ni bilo posebnega davčnega prihodka, kajti skupna davčna svota tudi tu ni presegala 170.000 gld. na leto.

Vsled tega bode umevno, zakaj je država naša od tega vendar sila važnega davčnega objekta, od žganja namreč prejela neprimerno malo dohodka. Še v letošnjem državnem budgetu proračunjen je ves prihodek špiritnega davka na 8,500.000 gld.

Zlasti če pomislimo vedno razstoča bremena v vseh drugih davčnih strokah ter če primerjamo davčno sistemo drugih evropskih držav in neraz-

LISTEK.

Nedeljsk potpourri.

„Te — leta tekó“ in časi se silno spreminjajo. Nekdaj je znana „Schlögelmühle“ slula kot avstrijska Kalifornija, zdaj pa gospod Dunajevski iz samega žganja dela bankoyce, vsi poslanci šli so mej alkoholike in pečajo se tako jedrnat in vztrajno z lahko vmemljivim spiritom, da bi si človek dvakrat premislil, predno bi v njih prisotnosti kako žveplenko prižgal.

„Prišli bodo časi hude sile“, čuje se v stari narodni pesni in zdaj, ko železu po železu teka, so ti hudi časi že tu. Davek se nalaga na kavo in petrolej in da tudi „barabe“ ne bodo brezplačno uživali državljanskih pravic, naložil se bode še znaten davek na „ta kratkega“. Ker bi pri vsem tem utegnili biti preveč potratni, podražile so se še smodke, katere najraje pušimo, in to kar čez noč, da si jih nihče nakupiti ni utegnil. Kot strastnega kadilca me je to hudo razjarilo, olajševalno pa je vender to, da bodo takozvane „stinkadores“ po poldrugem soľdu izginile iz prometa. To je z

zdravstvenega stališča mnogo vredno in izvestno je dr. Kessbacher tem ne baš vonjavim smodkam „uro navil“.

Vsi ti novi davki porajajo se sedaj, ko še uživamo vse blaginje oboroženega miru v tako debelih požirkib, da se skore zagoltne, kaj bode še le tedaj, kadar bode treba sklicati „deželni vihar“, kakor bi rekel Strmolski vojvoda, to je „Landsturm“? O tem nečem dalje govoriti, ker treba, da krenem na polje muzikalno, da mojega listka naslov ne bode neosnovan.

Kadar sam pri sebi premišljam, zakaj letos na prvi dan maja ni bilo navadne „budnice“, zakaj se nikoli javno ne čuje nobena slovenska skladba, bila makar še tako nedolžna, kakor je ona „Od gob“, katero nam je g. prof. F. parkrat pri zabavnem večeru v gostilni Tavčarjevi zapel, pravi mi preprosta moja pamet, da mora kaj biti narobe. Ako se v kazini priredi „Wagner-Abend“ in se proslavlja Nemec inozemec, zakaj bi se ne priredil tudi kak „Dvořák-Smetana“ ali „Zajec-Abend“, kar bi bilo izvestno patrijotično, ker bi se pokazalo, da ima tudi Avstrija izvrstnih skladateljev.

Tak večer bil bi tudi radi tega koristen, ker

je občinstvo v muzikalnem oziru večinoma slabo poučeno, da niti ne ve, koliko slovanskih melodij je upletenih v Straussovih, Millöckerjevih i. dr. skladbah, da je splošni okus tako nizek, da se celo „višjim gospodom“ zljubi poslušati varijacije na zastarelo:

„Brüderlein fein, Brüderlein fein
Einmal muss geschieden sein!“

katero je pred mnogimi desetletji pela Terezija Krones na Dunaji, naša godba pa pogrela pred partedni. No, kmalu se bode obrnilo na bolje. V Aleksandriji prideta skoro na ôder dve izvirni turški opereti z blagoslavim naslovom „Leblebidgii Hoskor“ in „Arif“, iz teh bodo „turške“ vojaške godbe posnemale prave „turške“ napeve, čuli bodemo vsaj pravo turško glasbo, ako že domače ne smemo.

Drug predmet bodi za danes „Dammova klavirna šola“. V Lipskem izhajajoči list: „Signale für die musikalische Welt“ jo priporoča tako-le: Wir kennen keine bessere, lusterregendere und lusterhaltendere, ja Lust und Fleiss steigendere Schule“. Zakaj ne rabi mesto „besser“ še komparativa „besserere“?

merno večji delež, koji tam pripada alkoholovini in njenemu pomenu za državne finance, ne bomo se potem čudili, zakaj je vlada v ožigled sedanjim denarnim stiskam segla in to po vsej pravici, po žganih opojnih tekočinah. Skušala je svoj namen doseči s predlogo o novem špiritnem davku, dogovorjeno z ogersko vlado; v prihodnjem članku hočemo razmotrivati glavna načela, na koja se naslanja vladni, po odseku deloma izpremenjeni načrt zakona.

Odgovor ministra Goblet-a na interpelacijo zaradi Tiszinih izjav v ogerskeji zbornici.

Besede, katere je izustil v ogerskeji zbornici ogerski ministerski predsednik Tisza, odgovarjajoč interpelaciji Helfy-jevi, dale so povod interpelaciji v franco keji zbornici. Ker je odgovor francoskega ministra vnanjih zadev precej važen, priobčiti ga hočemo v glavnih potezah.

Minister je rekel, da mu je prav umljivo, da se je razburjenost polastila interpelanta, ko je zvedel o tem dogodku. Ta razburjenost se je polastila pač tudi cele zbornice in tudi vlade. Temu dogodku se pa ne sme pripisovati preveliko važnost. On neče preiskovati kaki povodi nagibali so prednike njegove, da so razstavo sklenili osnovati baš 1889. leta. Ko se je izvolil ta čas, bilo je pričakovati, da bodo nekatere vlade ugovarjale. Te vlade imajo pravico, ne vedeti ali pa pozabiti, da 1889. leto vzbujale spomine na pravico, svobodo in socijalno emancipacijo. Vlada si pa ni prizadevala pobijati teh pomislov. Vlada je pa zahvalna vsem, ki se hočejo udeležiti razstave. Oglasilo se je pa tudi že toliko razstavljalcev, da je pričakovati popolnega uspeha. Francija nema povoda jeziti se na dežele, ki se razstave ne udeležé.

Kar se tiče Avstro-Ogerske, se je to-le pripetilo:

Lani je odločno izjavil Tisza, da bode dajala popolno varstvo vlada vsem ogerskim razstavljalcem, četudi se sama razstave ne udeleži. Nedavno se je osnoval v Parizu avstro-ogerski odbor, ki je sestavljen iz članov avstro-ogerske trgovske zbornice, ki se je osnovala v Parizu in katero je priznala avstro-ogerska vlada. Ta odbor je naznanil generalnemu konzulatu, da se je osnoval in je stopil v zvezo z razstavljalno komisijo. V tem trenutji, ko se je osnoval ta odbor, in se je oglasilo več razstavljalcev iz Avstro-Ogerske, je pa ogerska vlada spremenila svoje mnenje. Ogerska vlada je imela neoporekljivo pravico izjaviti, da ne bode podpirala obrtnikov, ki kaj pošljejo v razstavo. To mi obžalujemo, a nemamo pravice zaradi tega pritoževati se. Ogerska vlada je tudi imela pravico odgovarjati obrtnike, da naj se razstave ne udeležé.

Treba pa ni bilo ogerskemu ministru, da opraviči svoje mnenje, omenjati dveh reči, ki se ne dasta opravičevati in govornik je gotovo več povedal, nego je nameraval. Ne smel bi bil reči, da je položaj tak, da se je bati, da bi se mej razstavo utegnil motiti mir mej njegovo in našo deželo. Tisza ve, da njegova dežela ne goji sovražnosti proti nam, a vem jaz, da je mi tudi ne proti Avstro-Ogerski. Zlasti bi pa ne bil smel reči, da v Franciji vlada včasih taka razburjenost, da ne more dati zadostnega varstva interesov ogerskih razstav-

ljalcev ali celo ogerske zastave. To je razžaljiva izjava, katere bi ne bili pričakovali od korektno vlade, kakor je avstro-ogerska, zlasti ne od vlade onega dela države, kateremu smo vedno skazovali najtoplejše simpatije, katere so se dosedaj popolnem vračale. Bodisi kakorkoli, te besede so se izgovorile in to je obžalovati. Četudi ne vodi Tisza vnanjih zadev, vendar se ni moglo prezreti teh besed, zlasti ker francoska vlada ni ničesar storila, kar bi jih količkaj opravičevalo. Ko je on zvedel, kaj je Tisza rekel, je takoj naročil veleposlaniku na Dunaji, da naj o tem govori s Kalnokyjem, ki je znan s svojo viteško uljudnostjo.

Ko sta se prvokrat sešla Kalnoky in francoski veleposlanik, je prvi izjavil svoje obžalovanje, da je ta neprijetni in nepričakovani dogodek vzbudil tako razburjenost. Le on sam je poklican voditi vnanje zadeve in more zagotavljati, da vladanema namena žaliti Francije, ker so Francozi prijateljski narod. Izrazil je opetovano nado, da se bodo nadalje ohranili dobri odnošaji mej obema državama. Kalnoky je potem zaradi tega stopil s Tiszo v zvezo in dobil pismo od njega, katero je pokazal veleposlaniku. V pismu je izjavil Tisza, da se pridružuje čuvstvom grofa Kalnoky-ja, da ne goji nikakega sovraštva do Francije in da noben Oger ne more niti na to misliti, da bi žalil Francijo.

Minister je preverjen, da se bode kmalu pozabilo, kar je Tisza govoril, ker Avstro-Ogerska želi ohraniti dobre odnošaje s Francijo, kar sta veleposlaniku zagotavljala Kalnoky in Tisza in tudi on ne dvoji.

Na to je Goblet spregovoril nekoli ko o splošnej vnanji politiki. Francoska želi miru, rekel je. Drugi narodi se vznemirjajo zaradi Francije in sklepajo alijance, Francija je pa mirna. Nikogar ne želi napasti, če tudi ve, da ni slaba, opazuje le dogodke in je na vse pripravljena. Baš razstava, za katero dela vedno napredujejo in na katero se je povabil ves svet, najbolje dokazuje, da Francija ne želi rušiti miru. Neoporekljiva resnica je, da v nobeni deželi ob nobenem času ni bil red tako zagotovljen, kakor je sedaj na Francoskem. Res čudno je, da je Tisza trdil, da bi se mogla sedaj žaliti ogerska zastava. Ogri so pač videli, da ni Francija tista dežela, kjer se take stvari gode.

Koncem je rekel minister, da se vlada prizadeva v miru še bolj razviti sedanjo vladovino. Delati hoče za moralni in gmotni napredek naroda. Notranje agitacije, katerim inozemstvo pripisuje preveč važnosti, je ne bodo motile, kajti nemajo podlage v deželi zdravega mišljenja, katera je tako lahko vladati, katera se še nikdar ni puntala, če je neso vlade prisilile, v kateri narod tako visoko ceni svobodne naprave. Republika stoji trdneje, nego mislijo republikani sami. Francije ne motijo vznemirjujoča poročila od zunaj, časniški članki in nepričakovani dogodki. Želi miru z vsemi narodi in je zahvalna za simpatije, ki se jej skazujejo. Če kaka sosedna država v mejah pravice svoje ukrene naredbe, ki jej več ali manj škodujejo, prenaša ne da bi se brez koristi pritoževala, vse, kar odvrtni ne more, ob ugodnem času bode pa storila

v mejah svoje pravice svojim koristim primerne naredbe. Skrbi le da si zagotovi spoštovanje narodnega dostojinstva. To je vladna vnanja politika, ki nikomur ne preti, nikogar ne izzivlje. Priprosta, jasna, miroljubna in dostojna je, ter se gotovo strinja s čuvstvi zbornice in dežele.

S tem odgovorom je končan oficijalno ta dogodek, ki bode pa v srci francoskega naroda vendar zapustil neko mržnjo do Madjarov.

Govor državnega poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dne 23. maja 1888.

(Dalje.)

In sedaj slišite, kaka je jezikovna kvalifikacija avskultantov na Koroškem. Vender se je budgetnemu odseku zdelo potrebno zavreči to resolucijo. Tukaj konstatujem, da se naš rojak v budgetnem odseku zaradi bolezní ni mogel udeležiti dotične seje. Če izmed 17 avskultantov na Koroškem zna samo jeden slovenski, če na Štajerskem, kjer je kakih 50 (?) avskultantov zna le še 15. ali 20. avskultant slovenski, mislim vender, da je moja resolucija utemeljena. (Tako je! na desnici.)

Tu se spominjam izreka gospoda naučnega ministra, kateri je utemeljujoč svoj tako imenovani dislokacijski ukaz trdil, da more konstatovati prenapolnenje v vseh resortih, posebno pa še v onih, kjer je pravoznanstvo pogoj. In sklicujem se tu na gospoda pravosodnega ministra, če ni v zadregi zaradi jezikovnega znanja pri imenovanjih za slovenske kraje na Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Res imamo zaznamovati prenapolnenje v enem resortu, a to je le resort učnega ministra; celo moji rojaki učiteljujejo povsod okrog, samo v domovini le nekoliko. (Poslanec Vošnjak: Ker jih v domovini ne marajo pustiti!)

Na Štajerskem, zlasti v okoliših okrožnega sodišča Celjskega traja borba za slovensko uradovanje in proti temu še vedno ter je še intenzivnejša, kajti prebivalstvo odločneje zahteva slovensko uradovanje, uradniki se je pa vedno trdovratneje branijo. (Čujte! na desnici.) Obžalovati je, da so pač nekateri uradniki zmogni slovenskega uradovanja in da je jim to olajšano s slovenskimi tiskovinami, pa iz zavisti nečejo slovenski uradovati. A sodišča ne naročé teh tiskovin, in siliti se je morali s pritožbami. Njim na čelu okrožno sodišče v Celji, katero so še le s pritožbami prisilili, da je naročilo slovenske tiskovine.

Že lani sem prorokoval, da se bode pokazala mržnja proti tem tiskovinam in prorokovanje moje se je popolnem uresničilo. Prosil bi visoko vlado, da naj se ozre, v koliko se rabijo slovenske tiskovine, in lahko bode presodila, koliko se je že razširilo slovensko uradovanje, katero je spoznala za umestno in pravično. Mislim, da bi bilo pričakovati od vlade, da to stori iz lastne inicijative in ne čaka pritožb. (Prav res! na desnici.) Če so pa, recimo, tiskovine tukaj, in da specijalno govorim, če državno pravdnništvo stavi slovensko zatožbo, potem pa predsednik pri glavni obravnavi pravi perovodji, da naj mu nikar ne dela slovenske razsodbe, potem je to mrzenje proti slovenskemu uradovanju. (Klicí na desnici. To je samovolja! To je nemško pravosodje!)

Pravosodnje ministerstvo zahteva, da se izpovedbe, zlasti v kazenskih zadevah zapisujejo v onem deželnem jeziku, v katerem se izrekó, kar je čisto naravno, in pravosodnje ministerstvo ukazuje državnim pravdnikom, da morajo v tem jeziku spisovati zatožnice.

Da, okrožno sodišče v Celji mora biti družega mnenja nego pravosodnje ministerstvo (Poslanec Šuklje: Najbrž!), kajti naročilo je preiskovalnim sodcem, da naj pri zaslišanji ad generalia — to je ukaz, ki so ga v juliji lanskega leta priobčili časopisi — določijo, če zaslišanec ume samo slovenski, ali pa tudi nemški, ali pa samo nemški. Z družimi besedami: Zapisujte, kakor dosedaj, nemški, samo pristavite to opazko, To mislim, da se pravi zavijati ministersko naredbo. Recimo, da državno pravdnništvo v vseh slučajih slovenski toži, če obdolženec zna samo slovenski. Le tako zadostuje ministerskemu nalogu. Če se to godi — jaz ne vem — prosil bi pravosodnje ministerstvo, da prihiti na pomoč stiskanemu državnemu pravdníštvu in več ne trpi, da bi moralo državno pravdníštvo gradivo za slovensko zatožbo in njeno utemeljevanje iskati po nemških aktih.

„Muss es schon Reclame sein

Dann schlägt auch mit dem Kolben drein.“ —

Ta klavirna šola je zelo razširjena po Ljubljani in drugih krajih in vender se je v jedno izdajo te šole uplela „avstrijska cesarska himna“ pod naslovom „Deutsches Volkslied“ von J. Haydn.

„Und der Gautsch in seiner Huld“

Sieht auch dies an mit Geduld.“

Naj bi se naučni minister potrudil in čital besede, podložene tej himni, gotovo bi se sramoval, da se sme kaj tacega prodajati. Naša cesarska pesen je za vsacega patrijota sveta pesen, in naj bodo naše razmere z Nemčijo še tako prijateljske, tako brezobzirnosti vender ne smemo dopuščati in vlada bi tako sleparijo morala pošteno okrcati.

Za „finale“ naj nam služi za starostjo hira-joče filharmonično društvo, katero se ne more okrepčati in iznebiti kronične bolezní čeravno mu je načelnik prvi doktor medicine v deželi, kateri poje tudi prvi glas in bi bil sploh povsodi rad prvi, ko ko bi ga le tudi vsi marali za prvega.

To društvo imelo je nedavno šolarski koncert svojih gojencev. Tu se je zopet pokazalo, da pojejo

in svirajo že mnogo let jedne in iste osebe in če bo to še pet let trajalo, bodo učenke že stare „device v srpanu“, učenci pa stari filistri. Vedno jedni in tisti solisti in vedno ono oficijelno pretirano hvalisanje v „Laibacher Ztg.“, da se mora vsacemu že gnusiti, čitajoč taka poročila. Moški zbor tega društva šteje 9½ mož, kajti tenorist C šteje le za ½ pevca, ker samo tekst izgovarja; in vender se čita v poročilih „Laib. Ztg.“, kako krepko popeva ta zbor. Če pa piše „Laibacherica“ o čitalničnem zboru, ji je pa vedno „numerisch zu schwach“, to je znamenje, da so vladnemu ušesu nemški pevci bolj priležni nego slovenski, domača reč ne velja, tuja, če tudi slabša, Vam je ljubša. Bon appetit!

Mi Slovani se pa tolažimo s tem, da mora biti vsake reči jedenkrat konec in končam svoj potpourri z refrainom:

„Scheint die Sonne noch so schön,

Einmal muss sie untergeh'n.

Brüderlein fein, Brüderlein fein,

Einmal muss ein Ende sein!“

Bombardoni.

Dalje v prilogi.

Če se pa vpraša, odkod prihaja ta mrzost, s čim se goji in nosi v uradniške kroge, vprašanja drugače odgovoriti ne morem, da postopanje okrožnega sodišča ima take posledice. Reče se sicer na videz: „uradujte slovenski“; pa ne le to, da postopa tako proti tacemu uradovanju, tudi za razna sredstva neso v zadregi, da pokažejo, da baš nasprotno hočejo. Mehki značaji se udajo in lahko rečem, da vse slovensko uradovanje v okoliših Celjskega okrožnega sodišča opira se le na trdost značaja posamičnih uradnikov, (Prav res! na desnici.) ki se ne da odvrniti od tega, kar je spoznala za pravo in dobro. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Pa ne samo v Celji skušajo ovirati naravni razvoj slovenskega uradovanja, temveč tudi z višjih mest prihajajo taki migljeji, in se v to porabi vsaka prilika. Že lani sem govoril o neprilikah pri nadsodišču v Gradci in tudi letos hočem na to opomniti pravosodnje ministerstvo.

Ta rat sem se pritoževal, da v slučajih, ko prvi sodec odloči slovenski, drugi razsodi nemški in nemški odlok odpošljejo sodišču prve stopinje z nalogom, da ga izda v obeh jezikih.

Izjavil sem bil, da to nasprotuje sodnjim instrukcijam, kar je tudi res; nadalje sem tako postopanje označil za kaznen dotičnemu prvemu sodcu, ki je slovenski razsodil, kajti naloži se mu sedaj še trud, da prevede razsodbo druge instance. (Čujte! na desnici.) Upati hočem, da se bode v kratkem odpravila ta neprilika. (Dobro na desnici.) Če se je moglo podobno postopanje za češčino in poljščino odpraviti pri najvišjem sodišču, bode to tudi mogoče pri dveh udeleženi nadsodiščih glede slovenščine.

Kakor rečeno, porabijo se vse prilike in povodi, da se pokaže, kako malo so naklonjeni na višjih mestih naši materinščini, katero mi ravno tako ljubimo liki vi vašo. (Dobro! na desnici.)

Ne morem opustiti, da bi ne spregovoril o neke napitnici Njega ekselence gospoda predsednika nadsodišču v Gradci. (Čujte! Čujte!) Ne bodem govoril o vsej napitnici, omeniti hočem le nekatera mesta in ja oceniti.

Njega ekselence misli v svoji napitnici, katero je izustil pri jubileji juristiškega društva v Gradci in mislim v marci l. l. — „da ni mogoče več jezikov rabiti v uradu.“ (Čujte! Čujte! na desnici.) Vi vidite, gospoda moja, da Njega ekselence hče nemški državni jezik v veliko večjem obsegu, nego se to navadno zahteva.

Njega ekselence hoče, da bi se nemščina rabila kot izključni uradni jezik v notranjem in vnanjem uradnem poslovanju, kaj takega se nam niti ne usiljuje od častite nasprotne strani. Njega ekselencija misli nadalje, ko bi se proglasili vsi jeziki sposobne za sodišče in dvor — kar je per parenthesin, priznal že cesar Josip v svojem sodnjem redu pred 107 leti — bi se bistvo žrtvovalo obliki. Mnogojezičnost pri sodiščih morala bi naduševati narastaj, da bi se izobraževal za dobre lingviste, ne pa za dobre juriste. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. junija.

Gališkemu deželnemu odboru se je nekda, če tudi ne oficijalno, pa vendar od zanesljive strani naznanilo, da se deželni zbor snide dne 4. septembra. Deželni odbor sedaj hitro sestavlja deželni budget in izdeluje razne predloge.

Ogerski ministerski predsednik je s svojim govorom baš nasprotno dosegel, nego je pa želel. Noben ogerski večji industrielec bi se ne bil udeležil razstave, ko bi minister ne bil razburil Francozov. Sedaj so pa že nekateri sporočili, da se udeležé razstave, ker se bojé, da bi Francozi ne pretgali vseh trgovskih zvez in tudi jim ne odpovedali kredita.

Vnanje države.

V **Bolgariji** je sedaj vse mirno. Mati Koburžanova se je vrnila in ostane nekda več mesecev v deželi. To zmatrajo nekateri za dokaz, da se v kratkem ni bati kakenga prevrata. Knezov imendan se je slovesno praznoval. Mesto je bilo okrašeno z zastavami, posebnega naudušenja pa ni bilo. Zastopniki družih držav so oddali v knezovej palači svoje karte.

Nemški listi pišejo, da ruski poslanik Hitrovo hudo ruje po **Rumuniji**. Posebno veliko občuje z duhovščino in jo nagovarja, da bi narod hujskali k ustaji. To vse so se pa najbrž le izmislili nemški listi, da bi očrnilo slovansko Rusijo.

Boulangerjeve agitacije se pridno nadaljujejo na **Francoskem**. General je volilcem v Charente priporočal, da naj v zbornico volijo Dérouté. S

tem je dovolj jasno pokazal svoje sovraštvo proti Nemčiji. Dérouté je častni predsednik lige patriotov in velik sovražnik Nemčije.

Nemški cesar je podpisal zakon, da se pruskemu deželnemu zboru podaljša legislativna doba. Hkratu je pa pisal ministru Puttkamerju, da se volitve morajo toliko svobodneje vršiti, kolikor daljša je volilna doba. Ker se iz tega pisma razvidi, da cesar vladi očita, da je pritiskala pri volitvah, bode morda ministerstvo odstopilo. Bismarck je prišel v Berlin da nagovarja ministre, da še ostanejo. Novi vladar vsekako hoče liberalneje vladati, nego je pa oče njegov.

Belgiji bodo mnogo koristile stroge naredbe, katere je ukrenila Nemčija proti francoskim potnikom. Mnogo Francozov si je že preskrbelo belgijsko potne liste, da bodo lažje potovali v Nemčijo. Na dan se baje jemlje več sto taci potnih listov, kar precej donaja državnej blagajnici.

Na **Angleškem** sta se imenovali dve komisiji, kateri imata nalog preiskavati pomankljivosti vojske in mornarice in staviti predloge, kako naj bi se zboljšali. Komisiji začneta takoj svoje delo. Jednej teh komisij predseduje Hartington, druga je pa sestavljena iz ministerskega predsednika, pomorskega, vojnega in finančnega ministra in dveh bivših vojnih ministrov.

Dopisi.

Iz Celja 31. maja. Splošna nevolja se je poprijela Celjskih farmanov, ko danes, na Božjega Telesa dan, naš opat ni hotel navadne slovesne procesije opravljati. Po noči je deževalo in to je bilo načelniku naše fare izgovor, da je preslabo vreme za procesijo. Pa od sedme ure zjutraj ni več dežja bilo, ampak najlepše vreme za procesijo in zato je sodba o našem opatu splošno taka, da on neodpustljivo zanemarija svoje dolžnosti. Okrajšal je že zdavnaj za polovico pota procesijo na današnji dan; zdaj je sploh več neče imeti. Vprašati se pač mora, zakaj se tak človek drzne, lepe dohodke svoje službe jemati, če službe ne opravlja. Tudi na binkoštno nedeljo ni imel navadne slovesne velike („škofov-ske“) maše. Če v ljudstvu gine pobožnost in krščanske čednosti z njo, kriv je pri nas temu dosti duhovenski vodja naše fare, ki kaže, kako malo mu je za vnanje češčenje Boga.

Želeti bi bilo za blagor krščanskega ljudstva, da bi stoloval v Mariboru energičen škof, ki bi bil že tedaj se kazal samosvestnega in svojega visokega dostojanstva dosti zavednega, ko so mu od ministerstva za bogočastje trojni predlog za službo Celjskega opata po smrti blagega Voduseka nazaj poslali z željo, da vzame Wretsko-ta v terno.

Kupa grehov našega nevrednega opata je polna. Poročevalec storil je svojo dolžnost, da razglasi ljudsko mnenje o Celjskem opatu; zdaj pa naj še škof stori svojo! Čemu pa je kanonični proces?

Iz Logatec 1. junija. [Izv. dop.] Slavnost v proslavljanje cesarjevega jubileja dne 22. julija t. l. v Logatci obeta biti v resnici velikanska. Vse priprave kažejo, da si eksekutivni odbor prizadeva prirediti to tako sijajno, kakeršne do sedaj še ni videl Logaški okraj.

Akoravno bodeta občini Dolenji in Gorenji Logatec imeli veliko stroškov z zasaditvijo drevoredov, z obdarovanjem šolske mladine, z napravo zasilne bolnišnice itd. sploh ustanovo trajnih, krajevnih spominkov te slavnostne dobe, ker hoče postaviti te spominke le s svojimi močmi, brez podpore — brez doneskov drugih krajev Logaškega okraja, vendar se je v teh dveh občinah nabrala lepa svota **400 gld.** za dekoracijo slavnostnega prostora, baklado in razsvitljavo, kakor tudi za dobitke loterije. Pobirala se bodo v ta namen darila po celem Logaškem okraju. Preostanek tega prostovoljnega nabiranja in dohodek loterije namenjen je vsem ljudskim šolam obširnega Logaškega okraja v napravo oziroma opravo šolskih vrtov in šolarskih knjižnic, da se vzbudi v vsakem kraju tega okraja veselje in ljubezen do prekornostnega sadjarstva in potrebnega berila, ter tako vsak kraj postane tudi deležen daril, katere se bodo vsled te slavnosti v celem okraju nabrala.

Kolikor večji bodo dohodki, toliko častnejši in uspešnejši bode se razvil namen slavnosti, toliko večji bode spominek te slavnostne dobe.

Iz Gradca 31. maja. [Izv. dop.] (Izlet akademiškega društva „Triglava“ k Sv. Lovrencu ob koroški železnici.) Sedaj stoprv, ko so se mi nekoliko polegleradosti vzbujeni občutki, v stanu sem, da v kratkih potezah poročam nekoliko ob izletu, kojega je na binkoštni

ponedeljek napravilo akad. društvo „Triglava“, in ki bode vedno ostal v društvenih analih kakor tudi v srcih izletnikov zapisan z zlatimi črkami. — Nebo je bilo oblačno, ko smo se 21. t. m. v jutro začeli zbirati na južnem kolodvoru Graškem „Triglavan“ in zastopniki drugih slovanskih plemen. Tesno bilo nam je pri srci, ko smo se vozeč se iz najnemškejšega mesta ozirali proti nebu, s kojega je lil dež, boječ se, da nam Jupiter Pluvij pokvari ves izlet. Tem večja bila je torej radost, ko se je razvedrilo nebo in jasno solnce s svojimi žarki preplulo ravno polje in zelene gore, nekda našo, a sedaj nam ugrabljeno zemljo. Pesen za pesnijo vrstila se je iz veselih persij, in ko je naudušenost priklopela do vrha, ustavil se je vlak v Mariboru. Na kolodvoru pozdravil nas je g. predsednik Mariborske čitalnice z nekajimi odborniki in množica v Mariboru učeče se mladine. G. predsednika zahvalil je na pozdravu podpredsednik „Triglava“, Fr. Sajnkovič. Odtod podali smo se skozi mesto v čitalnico, koja nas je s prava slovansko gostoljubnostjo vsprijela in pogostila. Mej zajutrekom, pri katerem so nam stregle nežne ročice Mariborskih narodnih gospa in gospodičin, nazdravil je semeniški vodja o.č. gosp. Fr. Ogradi v imenu čitalnice došlim gostom in gosp. dr. Sernec mladini slovenski, na kar so odgovarjali predsednik akad. društva „Hrvatske“ drd. med. Evgen Breberin, zastopnik akad. društva „Srbadije“ medicincec Vladimir Trojanović, pravnik Edvard Hartl v imenu Čehov, tehnik Sava Mamartakov v imenu Bolgarov in predsednik akad. društva „Triglava“ pravnik Ivan Glaser, zahvaljujoč se na gostoljubnem vsprejemu. Čas, ki nam je bil za bivanje v Mariboru le skopo odmerjen, pohitel je le prenašlo, in podati morali smo se na koroški kolodvor, da se odpeljemo k cilju svojega izleta. Ko so na kolodvoru tamburaši „Hrvatske“ zagodli še „Liepa naša domovino“ in „Hej Slovani“ posedli smo vozove srčno poslovivši se od spremivše nas gospode Mariborske. Utis, ki ga je napravil vsprejem v Mariboru bil je pri vseh izletnikih nepopisen, radost in zahvalnost brezmejna. Vesele pesni orile so iz tesnih vozov do visokih gora, pod kojimi se polagoma vije Drava v ozki strugi. — Dospevši na kolodvor v Sv. Lovrenci mailcali smo v gosp. Vicmana gostilni, dična hčerka krčmarjeva pa pripela je vsakemu izletniku o slovesu lep šopek s slovensko trobojnico na prsi. Napotili smo se potem peš proti jedno uro od postaje oddaljenemu trgu Sv. Lovrencu. Od postaje do trga spremljalo nas je pokanje možnarjev in kopice domačinov pozdravljale so nas raz brd in gričev z živioklici. Raz hiš vihrale so zastave narodne, cesarske in deželne. Prišedši v Puščavo, vas pred Sv. Lovrencem, bila nam je pot zaprta. Od šole čez cesto stali so v vrsti dečki in deklice s soljo, kruhom in vinom, za njimi pa Puščavski župnik g. Kralj, župan g. Lamprecht in učitelj g. Fr. Praprotnik. Ko je okusil vsakdo iz izletnikov po starislovanski navadi kruha in soli ter ulovil po nekaj šopkov, s kojimi so nas s šolskih oken obsule učenke Puščavske, povzel je besedo učitelj gospod Praprotnik in v lepem govoru pozdravil goste. S toplimi besedami govoril je pravnik gosp. Sajnkovič zahvalo. Ogledali smo si še cerkev, potem pa nadaljevali svojo pot v sv. Lovrenc, kamor smo dospeli o polu jedne popoldne. Ob jedni uri začel se je banket, kojega se je udeležilo do 80 oseb.

Mej banketom povzel je prvi besedo učitelj g. Šac in nazdravil Nj. V. cesarju. Zatem oglašil se je g. Praprotnik in v uprav krasnem govoru pozdravljajoč še jedenkrat goste napil mladini slovanski. Predsednik „Triglava“ napival je Hrvatom in Bolgarom. Odgovarjala sta mu predsednik „Hrvatske“ drd. med. E. Breberin in tehnik S. Mamartakov. Pravnik Josip Fon napival je Srbom, odgovarjal mu je medicincec V. Trojanović, modroslovec Fr. Gestrin nazdravljaj je Čehom, odzdravljaj je njemu pravnik E. Hartl. Nadalje zahvalil se je pravnik Janko Jamšek Sv. Lovrenčanom za vsprejem in napival še modroslovec Fr. Gestrin slovenskemu učiteljstvu. Ob 5. uri bil je banket končan: vsi smo bili zadovoljni z ukusno pripravljenimi jedili in izvrstno postrežbo gostilničarja g. Vinka Novaka. — Po banketu odšli smo, da si ogledamo nekoliko trg, ki je bil okrašen z narodnimi in cesarskimi zastavami (kar je baje jako grizlo zloglasnega Millemotha) in njega v resnici krasno okolico, s kakeršno se more le malo trgov slovenskih ponašati. Povrnivši se, našli smo pri g. Novaku že č. goste Mariborske, koje sta šla na kolodvor vspre-

jet dva gg. iz „odbora za izlet“, in nekoje izletnike, ki so v jutro zamudili vlak in so se morali pripeljati za nami z „bliskovim“ vlakom.

Ob 8. uri zvečer začel se je koncert. Po pozdravu predsednika „Triglava“ pravnik Ivana Glasserja, vrstila se je točka za točko, kojih vsaka je bila zvršena precizno in v obče zadovoljstvo. So-sebno ugajal je šaljivi govor medicina Josipa Rakeža in sviranje tamburaškega zbora akad. društva „Hrvatska“, kakor tudi točke, koje je izvajal oddelek vojaške godbe 47. pešpolka in Maribora, ki je sviral tudi pri plesu in to večinoma slovanske komade. Ples, ki se je pričel po koncertu in pri katerem je povprečno plesalo do 30 parov, trajal je do ranega jutra, dokler se niso morali gostje Mariborski odpeljati na kolodvor.

V torek v jutro zbrali smo se zopet ob 9. uri v gostilni g. Novaka na malico. Pridružilo se nam je tudi nekaj gospode Sv. Lovrenške, mej drugimi ondotni kapelan gosp. J. Pajtler. Mej petjem in različnim drugim zabavanjem potekel nam je čas, in — treba se nam je bilo ločiti iz prijaznega in gostoljubnega trga, ločiti marsikomu pač za vselej. — Okusivši se na pragu gostilničnem „šentjanževca“ odkorakali smo po trgu v slovo pojoč „U boj!“ — Težka bila nam je ta pot ločitve, jako težka, dasi nam je bila s cvetjem nastlana. Gospice Sv. Lorenca namreč obsule so nas idočče mimo njihovih domovanj s šopki.

Koncem trga nekoliko v stran od ceste mej travniki stoji prijazen, bel dom. Gospodar njegov ni se rodil v Sv. Lovrenci, temveč gori na severu ob peneči se Vltavi. Dokler smo bivali v trgu, kamorkoli smo se podali, vedno bil je nam drag spremljevalec, dasi so mu že leta osivela glava in da si je le težko hodil z berlo in jedno nogo. A starost ni mu udušila mladeniškega srca, ni mu zatrla ljubezni do slovanskega svojega rodu. Gledajoč ga, kako veselo je popeval z nami „Kde domov muj“, „Hej Slovane!“, „Domovina mili kraj!“ itd., kako so se mu solzile oči o navdušenih govorih, spomnil sem se domovine naše in užalostil sem se, pomislivši, da se nam Slovincem tako malo takih mož poraja! — Ko smo se približali domu, kjer prebiva ta vrli mož g. Šilhan, videli smo ga že daleč kako nas je izza vrtne ograje pozdravljaj. Pojoč „Hej Slovane“, stopali smo po cesti, dokler nas nista ustavila g. Šilhana sin in njega ljubezniva ženica — Slovenka ter nam v slovo natočila „šentjanževca“.

Kakor pri prihodu tako pozdravljalo nas je tudi pri odhodu ljudstvo z živokliči. — Okolu 12 ure dospeli smo v Puščavo, kjer je bil obed v gostilni gospe Gatijeve. Pri obedu, o kojem se moramo istotako pohvalno izreči, kakor o banketu v Sv. Lorenci, počastili so nas gg. župnik, župan in učitelj Puščavski. Da se tudi tu nazdravljalo, je naravno. Prvi govoril je vč. gospod župnik Kralj in v daljšem, jedernatem govoru napil slovanski mladini in vsemu slovanstvu. Zatem nazdravljaj je modroslovec Fr. Gestrin g. župniku in v obče narodnemu mučenštvu. Gospod učitelj Fr. Praprotnik napil je Jugoslovanom, na kar mu je odgovarjal Hrvat drd. med. Fran Domaldovič. Modroslovec Fr. Gestrin nazdravil je še županu g. Lamprehtu kot predsedniku „Kmetškega bralnega društva“, na kar se je le-ta zahvalil poudarjajoč, da si vedno in povsod ohranimo za slovanstvo vneto srce, ki naj nas vodi v vseh naših delih, kajti le v slovanstvu je naš spas. Ko je napil še Bolgar Sava Matarkov gosp. župniku zahvaljujoč se na njegovi gostoljubnosti, morali smo se dvigniti, da smo še o pravem času dospeli na postajo v Faalu, odkoder smo se odpeljali nazaj proti Mariboru.

S kolodvora Mariborskega krenili smo v čitalnico, da se odzovemo povabilu. In zopet pričakoval nas je tu gostoljuben vsprejem kakor v jutro prejšnjega dne. Ker nam je preostajalo časa malone dve uri, razvila se je prav prijetna zabava, h koji so največ pripomogle obilo došle čestite gospé in gospodične, s kojimi smo se bili že deloma seznanili na plesu v Sv. Lovrenci. Č. gospa Šunkova zapela nam je s svojim srebrenim glasom otožno pesem Preširnovu „Da ne smem, si ukazala“, na kar so nas nekoje gospe in gospice iznenadile s krasno ubrano pesmijo „Po jezeru bliz Triglava“. Divna gospica Božena Sernčeva, ki je bila po neljubih okolnostih zadržana, da ni mogla izpolniti dane obljube ter deklamovati na koncertu in Sv. Lovrenci, nastopila je sedaj in z zvonkim glasom krasno deklamovala krasno pesen Stritarjevo: „Mojemu narodu.“ Burno odobravanje sledilo je predna-

šanju lepe deklamovalke. Tamburaši zaskirali so še nekaj komadov, pevci zapeli še nekaj pesnij, čuli smo še nekaj govorov in — podali smo se na kolodvor, kamor so nas ljubeznivo spremili častite dame in gospodje Mariborske čitalnice. Težko bilo je slovo na kolodvoru in otožnost, ki se nas je polastila o slovesu zapustila nas je le za kratke trenutke mej vožnjo do Gradca.

Končujoč svoje poročilo trdim smelo, da tako prijetnih ur kakor ob izletu „Triglavovem“ morda mnogi še ni užil iz izletnikov in da si bodo gotovo vsi ohranili še v poznih časih, ko pojde vsak sam „skoz življenja zmede“, krasne spomine na Sv. Lovrenc, Maribor in Puščavo.

Domače stvari.

— (Sv. Rešnjega telesa procesija) bode jutri pri frančiškanih ob 8. uri, pri sv. Jakobu ob 9. uri dopoldne.

— (Dr. Zarnikove zbrane spise) bode izdala „Narodna tiskarna“ ter s tem gotovo ustregla mnogim čestilcem pokojnikovim, tembolj, ker je poteklo že nad 25 let, odkar so bili objavljeni prvi njegovi proizvodi v „Glasniku“ in v „Novicah“.

— (S. Gregorčičevih poezij II. zvezek) je že dotiskan in se bode prihodnji teden začel razpečavati.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 46. snopič nadaljujoč „Pogovore“.

— (Vabilo na Sokolov večer) dne 3. junija 1888 v spomin dr. Janeza Bleiweisa na vrtu čitalniškem. Vspored: 1. Marenc: „Excelsior“, koračnica. 2. Govor. 3. Khomp: Ouvertura k narodnemu igrokazu „Die Weiber von Veldes“. 4. Konti: „Fiora“, valček iz operete „Király Főgas“. 5. Lisinski: „Tam gdje stoji“, četverspev. 6. Gounod: Mazurka, duet, arija in zbor iz opere „Romeo in Julija“. 7. Pahor: „Lepše rožice“, četverspev. 8. Král: „Mladiška radost“, polka française. 9. Ipavec: „Mrak“, četverspev. 10. Czibulka: „Stephanie“, Gavotte. 11. Skroup: „Podoknica“, četverspev. 12. Wenzel: „Le petit Bleu“, valček. 13. Vašak: „Rožmarin“, četverspev. 14. Bach: „Probujenje spomladi“, pesen. Iz posebne prijaznosti sodeloval bode oddelek čitalniškega pevskega zbora. — Godba 17. polka (baron Kuhn). Ustopnina za ude prosta, neudje plačajo 20 kr. za osobo. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Kranjsko obrtno društvo) ima jutri popoldne ob 2. uri v Schreinerjevi pivovarni javno mesečno sejo, h kateri so povabljeni v obrtniki Ljubljanski, ako tudi neso društveni člani. Razpravljale se bodo za obrtnike važne zadeve. Najprvo pa bode poročal odbor o svojem delovanju v zadnjem času, potem pa se bode razgovarjalo v podjetjih, ki so mnogo na kvar posamičnim obrtnijam.

— (Klub slovenskih biciklistov) priredi povodom razvitja društvene zastave bralnega društva v Kranji pri ugodnem vremenu jutri izlet v Kranj. Odtod točno ob 1. uri popoldne.

— (Graška vzajemna zavarovalnica) odločila je v proslavo štiridesetletnice cesarjeve 20.000 gld. za dobrodelne namene. Od te vsote dalo se bode za dobrodelne namene na Štajerskem 10.000 goldinarjev, na Koroškem in Kranjskem po 5000 gld.

— (Birmovanje) bode dne 23. julija v Belipeči, dne 24. julija na Dovjem, dne 25. julija na Koroški Beli, dne 26. julija v Zaspem, dne 27. julija v Gorjah, dne 28. julija v Koprivniku, dne 29. julija v Srednjivasi, dne 30. julija v Lescah, dne 31. julija na Breznici, dne 1. avgusta v Begunjah.

— (Romarski vlak na Trsat) odpelje se dne 10. t. m. opoldne iz Ljubljane. Ker se je oglasilo nad 800 romarjev in nad 20 duhovnikov, treba bode najbrže dveh vlakov. Z Reke bode izlet v Opatijo. Vozni listi dobivajo se samo do 5. t. m.

— (Premembe v Ljubljanski škofiji.) Gosp. Toma Kajdiž, župnik v Vodica, dobil je župnijo v Moravčah, ter je imenovan dekanom. G. Anton Krčon, župnik v Vavti Vasi, prezentovan je za št. Marjeto. G. Ivan Berlič, koperator v Kamnigori, premeščen je v Mošnje, g. Avguštin Šinkovec iz Prečne kot koperator v Poljane pri Škofji Loki.

— (Iz Kamnika.) Odbor požarne straže, čitalnice in pevskega društva „Lira“, sklenil je, da se bode v Kamniku tekom meseca julija t. l. štiridesetletnica vladanja presvetlega cesarja kolikor

mogoče sijajno in slovesno praznovala. Program te slavnosti priobčil se bode pozneje.

— (Vse pride jedenkrat na dan.) Začetkom 1887. leta odnesel jo bil neznan tat tukajšnjemu prodajalcu klobukov in perila g. J. Sokliču v Gledaliških ulicah mnogo zlatnine, postreščeku, v istej hiši stanujočemu, pa 60 gld. denarja. Vse zasledovanje bilo je do zadnje nedelje zaman. Preteklo nedeljo pa zapazi g. Sokličeva na Spodnjem Rožniku žensko z ukradenimi uhani in brošo. Našle so se tudi ostale ukradene stvari in dognalo se je, da je bil tatvino izvršil hlapec Toma Hostnik, prej službujoč pri g. Lassniku, nasproti prodajalnici Sokličevi, ter ves ukradeni nakit poklonil svoji dragi, katera pa trdi, da ni znala, kaj je vse ukradeneno. Tatu Hostnika izročili so deželnemu sodišču.

— (Pod Predelom) pričeli so popolnoma novo obrt, namreč umetno vzgajati „planinko“, (očnico, Edelweiss). A. J. posestnik v Spodnjem Logu ima usejanih nad 100.000 planink, katere prodaja na Nemško, od koder se pošiljajo celo v Ameriko.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Varšava 1. junija. Mejo ob Visli so v zadnjem času večkrat vojaško-tehniški veččaki ogledavali, najbrže za vojaške manevre. Kakor se govori, so v okoliši trdnjave Ivangorodske posebno preudarjali, kje bi kazalo, položiti torpede.

Berolin 1. junija. Cesar, cesarica, cesarevič Viljem, spremstvo in zdravniki dr. Mackenzie, Wegener in Hovell odpeljali so se o 10³/₄ uri dopoldne s parobrodom v Potsdam.

Potsdam 1. junija. Cesar dospel ob 1. uri popoldne semkaj, izstopil brez pomoči in se odpeljal po slovesno okrašenih ulicah v Friedrichskron. Množica naudušeno pozdravljala.

Dunaj 2. junija. Mengerjev predlog odklonjen; odškodnina gališki propinaciji v znesku jednega milijona na leto vsprejeta imenskim glasovanjem s 165 zoper 153 glasovi.

Budimpešta 2. junija. Poslanci Pazmandy, Apponyi in Ugron napovedali interpelacije glede Tiszinega govora o razstavi Pariški in bodo koncem seje utemeljevali interpelacije.

Potsdam 2. junija. Cesar imel dobro noč, a se vsled potovanja čutil nekoliko utrujenega. Splošno stanje dobro.

prinaša v VI. zvezku naslednjo vsebino: 1. Gorázd: »Stara pravda«. Venec balad. V. — 2. Josip Starč: Vanda. Povest. (Dalje.) — 3. Janez Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 40. Kocančča. — 4. L—j: Uselhi cvet. Pesem. — 5. Zorislav: Na Gosposvet-skem polji. Pesem. — 6. Fr. Gestrin: Zla beseda. Pesem. — 7. J. Navratil: Belokranjsko kolo. (Dalje.) — 8. Y.: Misli. 1, 2, 3. — 9. A. Planinec: Pro-bolnik moj. Humoreska. — 10. Ivan Vrhovec: Iz domače zgodovine. IV. Francozi v Novem Mestu. — 11. Fr. Svetič: Naturalizem. — Fr. Levec: Prilogi k Preširnovemu životopisu. IV. (Dalje.) — 13. L. Cimpermanove »Pesmi«. — 14. Listek: Cesarjevičevi spisi. — Biblijografija slovenska. — »Razne prav-ljice in povesti«. — »Spisje«. — »Razne povesti«. — »Beatin dnevnik«. — Levstikova literarna osta-lina. — »Die praktische Philosophie und ihre Be-deutung für die Rechtstudien«. — »LJUBLJANSKI ZVON« stoji: vse leto 4 gld. 60 kr., polu leta 2 gld. 30 kr., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Loterijske srečke 30. maja.

V Brnu: 79, 16, 2, 37, 27.

Tuji:

1. junija:

Pri Slonu: Bačič z Reke. — Adamič iz Budimpešte. — Kaisersberger iz Idrije. — Nahod iz Brna. — Lo-ser iz Prage. — Nadberni z Dunaja.

Pri južnem kolodvoru: Kupler iz Celja. — Zaje z Bleda. — Florenini iz Ajdovščine. — Perhavec iz Divača.

Pri bavarskem dvoru: Horak iz Beljaka. — Stare iz Lije.

Pr Matici: Baumberg iz Berolina. — Krall z Dunaja. — Bachmann iz Pulja.

Umrli so v Ljubljani:

1. junija: Čičilija Potrato, gostija, 58 let, Marije Terezije cesta št. 16, za vodenico.

V deželnej bolnici:

30. maja: Fran Kalan, delavčev sin, 2 leti, za jetiko.
31. maja: Andrej Mlakar, ključarski učenec, 19 let, za jetiko. — Vincenc Zor, učenec, 10 let, za gnjilobo. — Marija Mariacher, natakarica, 20 let, za jetiko.

1. junija: Ferdinand Rijavec, zidar, 25 let, za jetiko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 2. junija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 18	Špeh povejen, kgr.	66
Rež,	4 22	Surovo maslo,	90
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno :	2
Oves,	2 92	Mleko, liter	8
Ajda,	4 22	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 22	Telečje	50
Koruza,	5 52	Svinjsko	50
Krompir,	1 96	Koštrunovo	34
Leča,	12	Pišance.	55
Grah,	13	Golob	21
Fizol,	11	Seno, 100 kilo	232
Maslo,	1	Slama,	214
Mast,	75	Drva trda, 4 metr.	640
Špeh frišen	65	mekka, 4	410

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
1. junija	7. zjutraj	737.9 mm.	16.6° C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	738.5 mm.	20.2° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.7 mm.	15.6° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura 17.5°, za 0.4° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gl.	čr.	danes
Papirna renta	78.60	—	79. —
Srebrna renta	80.40	—	80.70
Zlata renta	109.65	—	109.80
5% marcna renta	93.05	—	93.65
Akcije narodne banke	867. —	—	867. —
Kreditne akcije	282.70	—	285. —
London	126.60	—	126.50
Srebro	—	—	—
Napol.	10.03	—	10.02
C. kr. cekini	5.95	—	5.96
Nemške marke	62.05	—	62. —
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	165	50
Ogerska zlata renta 4%	—	97	25
Ogerska papirna renta 5%	—	95	65
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	30
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	127	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	99	60
Kreditne srečke	—	178	50
Rudolfove srečke	—	20	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	104	—
Tramway-dru št. velj. 170 gld. a v.	227	227	70

Na prodaj je mlin

v Količevem h. št. 22, pri Viru, okraj Podpeč, na Kranjskem, v neposredni bližini Dunajske državne ceste, 2 milji od Ljubljane. 30 minut od bodoče železniške proge „Ljubljana-Kamnik“, — s sedmimi kolesi, izvrstno zidan in ohranjen, na levem bregu Bistrice, s pripravnim stanovanjem vred, nadalje z mnogimi trdnostmi stavilnimi gospodarskimi poslopji, hlavi in shrambami za žito, nadalje s pripadajočim „fundus instructus“-om, eventualno tudi z vsemi zemljišči, travniku in gozdi (skupaj 70 oral). — Mlin porabiti bi se dal tudi v druge tovarniške namene.

Dalnje poizvedbe pri lastnikih Jakoba Hočevarja dedičih v Trstu, Barriera vecchia št. 17. (394—1)

Ostane v Ljubljani do srede junija.

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER,

Hôtel „Stadt Wien“, „pri Maliči“,

ordinira

(211—12)

od 9. ure do 1/2 l. ure dopoldne,

„ 2. „ „ 5. „ popoldne.

Ob nedeljah od 1/2 10. do 1. ure popoldne.

Društvo

Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje

ima

dne 4. junija 1888 ob 6. uri zvečer

XI. REDNI OBČNI ZBOR

v prostorih starega strelišča,

h kateremu se uljudno vabijo p. n. člani, dobrotniki in prijatelji dobroteljnega zavoda.

Glede na tako eminentno dobroteljni zavod prosi se za mnogobrojno udeležbo visokočastitih članov.

DNEVNI RED:

1. Izvestje društva za leto 1887/88.
2. Blagajnično poročilo.
3. Poročilo pregledovalcev računov.
4. Volitev novega upravnega odbora, obstoječega iz 15 članov.
5. Volitev računskih revizorjev.
6. Drugi predlogi.

(384—2)

Vodstvo društva.

Št. 9429.

(392—2)

Košnja v najem!

V ponedeljek dne 4. junija t. l. dopoldne ob 9. uri se bode košnja mestnih senošetij pod gradom Tivoli po očitnej dražbi za leto 1888, kosoma oddajala v najem.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoldne na senošetih v Latermanovem drevoredu poleg vojaške oskribovalnice.

Mestni magistrat Ljubljanski.

dné 26. maja 1888.

Priznanje!

Gospodu Ubaldu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Vaša

kava hmelovega sladu

se je pri prebolelih za jako dobro pokazala, prosim torej pošljite mi jo še pet zavitkov.

S spoštovanjem

Dr. Ferd. Zeissler, kopališki zdravnik na Bledu, Kranjsko, 2. januarja 1888.

Kava hmelovega sladu (zdravila kava) je lahko prebavljivo, želodec krepčujoče živilo, štedilna kava dobrega okusa in lepega duha, važna je za vsa obdobja in neogibno potrebna (ker služi za doseg in ohranjanje zdravja) za vse bolnike (zlasti bolehalce na želodec, prsih, jetrih, protinu, ledicah, živcih, pri kašlju in hripavosti itd.), za prebolele, slabe osebe, dojenice, otroke, ženske pred in po otroški postelji, za krvirevne, bledolične itd.

Zavitek s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr.

Prodaja

LEKARNA TRNKOCZY v LJUBLJANI

in vse lekarne in trgovci.

Najceneje se dobiva v poštnih zavitkih po 5 kilo, v katerih je 16 zamotkov. (612—6)

VIZITNICE

priporoča

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani.

Prav pripravno posestvo,

ugodno za gostilno in usnjarstvo. — Pohoštvo je zidano in z opeko krito, s 5 sobami, 2 kuhinjama, 2 kleti, s hlevom, podom in kozolcem in z 2—3 orali zemljišča, s tekočo vodo poleg ceste, v obliži Zagorja ob Savi, se lastnoročno takoj proda. Cena 1800 gld. — Natančneje pri c. kr. poštnem uradu v Zagorji. (389—2)

!! Brez krtače kakor zrelo svetli škornji !!

RICH. GAERTNER-JA

telkoče, francosko, nepremočljivo

Varstvena znamka.

momentno svetlo mazilo za čevlje (Moment-Glanzwichse).

kateriga lesk se tudi v mokroti ne zgubi. „Jedini“ uradno preiskani in za usuje neškodljivi preparat. Cena steklenice 50 kr. Razpošilja se pa: 2 steklenici za gld. 1.30, 6 steklenic gld. 3.—, 12 steklenic gld. 4.80 prosto poštne. Pazi naj se na varstveno znamko.

Uvedeno pri c. kr. vojski.

(787—9)

Tovarna: Rich. Gaertner, Dunaj, Giselastr. 4, Part.

Zaloge v Ljubljani: Alb. Slitscher, Ad. Hauptmann in Jos. Köhler, sedlar.

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislavoda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislavoda ima med vsemi evropskimi kislecami največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zastlizenjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislavoda najbolj priljubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gasoča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislavoda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor- koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogleno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kislavodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Umetne (152-27)
zobe in zobovja
ustavljajo brez vsakih bolečin ter opravljajo plombo-
vanja in vse zobne operacije
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nad-
stropje.

Št. 46. (386-2)

Znižalna dražba

stavbe novega šolskega poslopja pri
sv. Jederti nad Laškim trgom.

Dne 21. junija t. l. ob 1. uri popo-
ludne vršila se bo tukaj znižalna dražba stavbe
novega šolskega poslopja.

Preudarek znes 11.395 gld. 82 kr. Stavba
se bo le sposobnim nastavnikom oddala.

Kdor se hoče te dražbe udeležiti, mora polo-
žiti 5% zaporoščino zgoraj imenovanega preudarka
pri podpisnem krajnem šolskem svetu.

Podvzetniku se bo izplačala zaporoščina jedno
leto po odoorenju poslopja, ako se v tem času ne
prikaže noben poglobljen stavben pogrešek.

Drugi dražbeni pogoji razpoloženi so v pregled
gospodom nastavnikom pri podpisnem krajnem šol-
skem svetu (v šolskem poslopju).

Krajni šolski svet pri sv. Jederti nad
Laškim trgom, dne 27. maja 1888.

Predsednik: Karol Bruss.

Preselitev prodajalnice.
Svojim cenjenim kupovalcem naznanjam,
da sem svojo že 11 let obstoječo prodajalnico
premenil in se preselil
v hišo gospoda R. Kirbischea
na Kongresnem trgu št. 8
kjer sem danes otvoril svoje prodajalnične pro-
store. Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj ska-
zano zaupanje, uljudno prosim, da bi mi je še
nadalje ohranili in zagotavljam, da se bodem
vedno prizadeval, svojim cenjenim kupovalcem
v vsakem oziru rešeno in ceno postreči.
Priporočam se tudi hkratu p. n. občinstvu
za hranjenje kožuhovalne in zimske obleke
zagotavlja največjo paznost proti molom in
plesnobi.
V Ljubljani, dne 5. maja 1888.
(325-7) Z velespoštovanjem
A. Krejči.

Pravým pokladem
pro nešťastné oběti sebeprznění (onanie) a
tajných prostopášnosti jest výtečné dílo:
Dra Retau-a
Sebeochrana.
České vydání po 80tém vydání německém. S 27
vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo
trpí strašnými následky této nepravosti, upřímná po-
naučení jeho zachrání co rok na tisíce ne-
mocných od neodvratné smrti. Lze je dostati
u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F.
Bierey v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34, jakož i
v každém knihkupectví. (397-1)

Gospodu G. PICCOLI-ju,
lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.
Vsprejmite izraz moje
najiskrenejše zahvale za
Vašo esenco, katera me
je rešila bolezni, koja me
je spravila skoro na kraj
groba. Strašne bolečine
sem trpel v želodcu, brez
vsacega upa na olajšitev.
Vedno hujšej bolezni pri-
druži se še zlatenica. Ali
jaz in mnogo mojih to-
varišev dobilo je zopet
popolno zdravje in to le
po Vašej nedosegljivej
„Piccolijevi esenci“,
za kojoj smo Vam do
smrti hvaležni.
Josip Tomažič, c. kr. orožniški vodnik v Pulji.
V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh le-
karnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primor-
skem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Radol-
fovcem se dobiva v lekarni Rizzoli-jeve. (208-12)

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje
na deželi!
Pivo v steklenicah,
eksportno pivo, ki se dolgo ohrani, in
močno pivo (dvojak)
iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in
50 steklenic.
A. MAYER-jeva
zaloga v Ljubljani. (243-10)

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim
mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako bojé.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni
opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger- zavarovana proti
skem ministerstvu ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se
ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali
likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld.,
št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri
moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več
kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepre-
močljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, do-
kazuje 28 odlikovanj, na stotine priznanih
pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri o. kr. vo-
jaščini, ampak si utrla ugod pri Nj. Velikostvu in
o. kr. visokostih. 5. generalov, ki še služijo v c. kr.
vojski, so dali najboljša spricevala.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton
Krisper in Schussnig & Weber, v Kranji g. Petan,
v Škofji Loki g. Koceli. — Dobiva se v vseh večjih
krajih države pri boljših trgovcih. (288-6)

Marijacejske kapljice za želodec,
izvrstno uplivačice pri vseh boleznih želodca.
Neprekosljivo pri pomanjkanju sile do jedij,
slabem želodcu, smrdeli sapi, napenjanju, kislem
podiranj, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako
se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč
sleza, pri zlatenici, gušavi in bljuvanju, glavobolji
(če izvira bolečina iz želodca), krči v želodcu,
zapiranj ali zabasanj, preobilen želodec, s
jedjo ali pijačo, glisat, boleznih na vranici, na
jetrih ali slati žili. — Cena steklenici z navodi-
lom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr.
Glavno zalogo ima lekar
KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko)
Marijacejske kapljice neso nikako tajno sred-
stvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako
rabiti, ki se prilega vsaki steklenici.
Pristne v skoro vseh lekarnah.
SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat
ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka stekle-
nica imeti rdeč zavitek z **gorenjo varstveno znamko** in z
navodom, kako rabiti, ki se prilega vsaki steklenici, opom-
niti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Guseka v Kro-
merizu.
Pristne imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos.
Swoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccarich. — V Škofji
Loki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander
Roblek. — V Rudolfovem: lekar Dominik Rizzoli, lekar Berg-
mann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar
Jan. Blažek. (739-31)

C. kr. priv. tovarna za
portlandski in hidravlični cement
ALOJZIJA PRASCHNIKER-ja
Ustanovljena leta 1854. v Kamniku na Kranjskem. Ustanovljena leta 1854.
Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp.,
Slonove ulice št. 9.
Priporočila p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoj hi-
dravlični cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno
izvrstni in jednaki, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva av-
strijskih inženirjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročni-
kom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarov, zaradi česar je
za jednako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. —
Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših ob-
razcih, in jednobojne plošče od portlandskega cementa, črne, rdeče, naravnobarvene itd. za pola-
ganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita,
okraske in sobe, cementne cevi itd. (354-3)
Blagovljna naročila se najtatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih vsprejema glavna za-
loga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp., Slonove ulice št. 9.

Prodaja železniških pragov (švelarjev).

Dne 11. junija 1888 dopoldne ob 9. uri vršila se
bode dražba 477 novih hrastovih železniških pra-
gov (švelarjev) na železniški postaji na Lazih.
Taisti se bodo na zahtevanje tudi posamezno (50
skupaj) oddali. (396-1)

Košnja „Mesarice“!

V sredo dne 6. junija oddajala se bo
kosoma

v najem košnja „Mesarice“.

Dražba prične na lici mesta ob 9. uri
dopoldne.

(380-2)

Ivan Rode-Dogan.

J. Purgleitner-ja lekarna
v Gradci.
Štajerski zeljiški sok, 1 steklenica 88 kr
proti kašlju, hripa-
vosti, vratnim in prsnim boleznim in se je v ští-
ridesetih letih pokazal dobrega.
Apneni sirup, iz podfosforinkastokislega apna,
olajšilo za bolehačice na plučih
in v prsih (okrepčilo kostij za slabe otroke)
1 steklenica 1 gld.
Dr. Wuchte zeljiško mazilo, 1 velika stek-
lenica 1 gld.,
1 mala steklenica 60 kr., proti protinu in trganju
po udih.
Englhofer-jeva mišična in živčna esenca,
1 steklenica 1 gld., proti boleznim vida, členkov
in glave, omotici, šumenju po ušesih, bolečinah v
križi, slabosti členkov, trganju i t. d.
Vsi ti izdelki dobivajo se skoro v vseh lekar-
nah monarhije ali se tudi lahko naročajo pri izdelo-
vatelji proti poštnemu povzetju. (334-4)

Gg. šolskim predstojnikom
in učiteljem
(223-13) priporočila
ANDREJA DRUŠKOVIČA
trgovina z železnino in orodjem
na Mestnem trgu št. 10
vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarstvo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja
je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno pa onim**, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznatni denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—20)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, **neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo**, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(224—13)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva znirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

!! Noben cilinder več ne bode počil !!

C. kr. priv.

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniškej zalogi

P. KAJZEL-a,

trgovina s steklom, (451—13)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari.

Izvrstna svitloba.

Privarovanje petroleja.

J. & S. KESSLER v BRNU,

Ferdinandove ulice št. 7 sn..

pošiljata proti poštnemu povzetju:

(130—13)

Moške srajce, bele in barvaste, komad la. gld. 1.50. Ila. gld. 1.20.	Letno grebenasto blago za moške obleke, najmodnejši 6-5 metrov gld. 3.—.
Delovske srajce iz dobrega oksforda, — 3 komadi gld. 2.—.	Ženske srajce iz šifona, vezane, — 3 komadi gld. 2.50.
Moške gače iz barhanta ali platna, 3 pari la. gld. 2.50. Ila. gld. 1.50.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobci, — 6 komadov gld. 3.25.
Suknene kape za moške in dečke, — 6 komadov gld. 1.20.	Ponočni korseti iz šifona, bogato okinčani, — 3 komadi gld. 1.50.
Moške kratke nogovice, bele ali barvaste, pletene, — 6 parov gld. 1.10.	Spodnja krila iz surovega platna, šifona in rouges a, — 3 komadi gld. 3.—.
Pot sesajoče kratke nogovice, iz svilnatga finiša, — 12 parov gld. 1.20.	Ženski predpasniki 6 komadov gld. 1.60.
Popotni plaidi, 3-50 metra dolgi, 2-60 metra široki, — komad gld. 4.50.	Ženske nogovice pletene, — bele in barvaste, — 6 parov gld. 1.50.
Blago za moško obleko, modno, 3-10 metra, la. gld. 5.50, Ila. gld. 3.75.	Ženske nogovice sesajoče pot, iz svilenega finiša, 6 ko- madov gld. 1.20.
Blago za ogrtače, fino, najmodnejše barve, — 2-10 metra gld. 6.—.	Mohairski glavni robci v vseh barvah, — 3 komadi gld. 1.20.
Normalne srajce in hlače iz fine volne, Jäger-jeva sistema, — komad gld. 3.50.	Foilski glavni robci, lepi dessins, — 6 komadov gld. 1.20.
Reformsko normalno perilo (sesajoče pot), srajca ali hlače, po gld. 2.—.	Letni Jersey-jopiči iz čiste volne, v vseh barvah, komad gla- dek gld. 2.50, tamburiran gld. 4.—.
Gumijevo perilo, 2 para manšet, 2 stojeca in 2 zavihana ovratnika, gld. 2.50.	Žepni ropci z barvastimi kraji, dvanaajstoriča za go- spode gld. 1.20, za dame gld. 1.—.

Uzorci

zastonj in franko.

Na novo vrejena

»NARODNA TISKARNA«

v Ljubljani

Gospodske ulice števil. 12.

Priporoča se p. n. gospo-
dom pisateljem, za-
ložnikom in sl. občinstvu za
vsakovrstno izvrševanje tis-
kovin po najnovejšem okusu
in najelegantnejši obliki v
raznoverstnih barvah.

V več jako krasnih bar-
vah tiskane

diplome

za častne občane in člane
pa je dobiti samo v

„Narodni Tiskarni“.

Tiska knjige, broš-
rice, časopise, letna
poročila, prospekte, vstop-
nice, dekrete, plakate, va-
bila, vozne liste, mrtvaške
liste, vizitnice, naslovnice,
cenike, imenike, kuverte s
firmo, pobotnice, pravila,
tabele za urade, itd., itd.

Vedno v zalogi
obrazci za posojilnice,
sodnije i. d.

Naročila se zvršujejo
točno, ceno in lično.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov
v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
„NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Usojava se naznaniti, da sva doslej pod tvrdko **Gustav Treo**
na Preširnovem trgu v Maurer-jevi hiši obstoječo

prodajalnico špecerijskega, kolonijalnega,
nasladnega blaga in barv

kupila in da jo bova pod tvrdko

JEGLIČ & LESKOVIC

vedla nadalje. Priporočava se naklonjenosti p. n. občinstva ter zago-
tovljava že naprej **najpozornejšo postrežbo z najboljšim bla-
gom po možno nizkih cenah.**

Z odličnim spoštovanjem

(388—2) **Josip Jeglič. Fran Leskovic.**

Vsprejme se takoj tudi učenec.

TOMO STARČEVIČ, ZAGREB.

Protokolovana tvrdka:

TOMO STARČEVIČ

v Zagrebu,

Agentura za vinsko stroko.

Posreduje pri kupovanju hrvatskih, slavonskih in dal-
matinskih vin na debelo in drobno iz kleti najuglednej-
ših veleposestnikov-vinogradnikov z jako ugodnimi pogoji.
Preskrbuje vsakovrstne kletne priprave in tvarine iz
najboljših domačih in inozemskih tovarov.

Prip. roča se posebno častitemu občinstvu in vinskim
trgovcem s Kranjskega. (360—3)

Marije Valerije ulica št. 4.

„AZIENDA“

avstrijsko-francosko društvo
za zavarovanje proti elementarnim ne-
zgodam in nesrečnim slučajem
na Dunaji.

Plačani delniški kapital in drugo poroštveno premoženje
družbe znaša čez

dva milijona goldinarjev av. velj.

Pisarna vodstva nahaja se:

na Dunaji, I., Wipplingerstrasse 43.

Zastopništva so:

na Dunaji, v Budapešti, Pragi, Lvovu, Gradci, Innsbrucku.

„AZIENDA“ zavaruje

(298—2)

proti škodi po toči

po najuglednejših pogojih in za trdne premije, ne da bi se trebalo
pozneje doplačevati. Premije se odmerjujejo kolikor mogoče ceno in
plača za premije kreditira se, ako se želi. Škode se kulantno likvi-
dirajo in točno izplačujejo.

Za posredovanje zavarovanj in povprašanja se priporoča

glavni zastop v Ljubljani pri g. J. PROSENC-u,
Selenburgove ulice št. 3.

Max-a razstava

v slavnostnej dvorani velike realke.

Slovečo veliko sliko

Dopolnjeno je!

GABRIJELA MAX-a

razstavi za kratek čas

dvorna umeteljniška prodajalnica Nikolaja Lehmann-a v Pragi.

Vsak dan od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

(383—3)

Ustopnina 20 kr.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje

(293—6)

patentovane vstrične zarezane strešnike,
ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od
snega in mraza.

Poroštvo za tri leta.

Z njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in
celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica Konstanškega
patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov
za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi
Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega
zakona najostreje kazenski postopalo.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane streš-
nike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Go-
rico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dal-
macijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.

Najboljše sredstvo proti vsem mrčesom,

upliva s čudovito silo ter prežene hitro in gotovo vse mrčese, da od njih
(237—6) ne ostane niti sledu.

Popolnem uniči stenice in bolhe.

Temeljito prežene šurke in njih zalego iz kuhinj.

Prežene takoj mole.

Hitro nas osvobodi sitnih muh.

**Varuje domače živali in rastline mrčesov in
zaradi njih nastalih bolezni.**

Popolnem prežene uši na glavi itd.

Pazi naj se dobro: **Kar se v samem papirji prodaja, ni
prava Zacherlova specialiteta.**

Samo v originalnih steklenicah dobiva se pristen in po ceni v
glavni zalogi: **J. ZACHERL, Danaj, I., Goldschmiedgasse 2.**

Ljubljana: Mihael Kastner.
Viktor Schiffer.
Jan. Luckmann.
Peter Lassnik.
H. L. Wencel.
Schussnig & Weber.
C. Karinger.
Ivan Perdan.
Josip Terdina.
Gustav Treo.
Ubaldo pl. Trnkoczy.
Aug. Spoljarič.
J. Klauer.
Borovnica: Fran Verbič.

Vel. Lašče: J. N. Justin.
Krško: Fran Zesser.
Idrija: Fran Kos.
Kranj: Fran Dolenc.
K. Šavnik, lekar.
W. Killer.
Lož: Fran Kovač.
Kostanjevica: Alojzij Gotsch.
Tržič: Friderik Raitharek.
Gor. Logatec: O. Hladnik.
Radovljica: A. Roblek.
Rudolfovo: Dom. Rizzoli, lekar.
Zagorje: J. Schink.
Travnik: Fran Kovacs.